

Nagyvárad Esti Lap

Ára 3 lei

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ
főszerkesztő

X. évfolyam
284. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Csütörtök 1928 december 13

A ROMÁNIAI MAGYAR KISEBBSÉG TÖRTÉNELMI NAPJA

Nagyvárad és Biharmegye magyar népe imponáló tömegekben vonul az urnák elé

A Goidu-lceum kivételével mindenütt rendben folyik a szavazás. — Incidens Biharon a választási plakátok kirágasztása körül

A történelmi nap hajnalán frissen, jókedvűen és lelkesen ébredt föl a város. Páratlan tiszta, szinte tavaszi hajnal volt, mintha csak a természet is ünnepelni akarná a nép nagy napját. Mindenütt komoly férfiak és higgadt készülődés. Még sötét van, amikor megszólalnak a kürtök és föl vonulnak a karhatalmi osztagok az előre megállapított választási stratégia szerint. Nyomban utánuk következnek a választás tulajdonképeni vezetői: a szavazatszedő küldöttségek, delegátusok és asszisztensek.

Sehol sincs tolongás. Minden katonás rendben és a legnagyobb pontossággal történik. Mindenki tudja a helyét és, amikor a templomokban harangozzák a nyolcat, már megjelenik a nagyszerű színjáték igazi hőse is: a választó polgár. Nem is egyedül, hanem tömegesen. A választás megnyitása után minden egyes körletnél már többszáz szavazó gyűl össze és komoly állam polgárhoz méltó nyugalommal, csendben várakozik.

A kora reggeli általános kép a maga csendjével, rendezettségével, a legnagyobb mértékben imponáló. Azt a polgárságot, amely sorsdöntő napján ilyen önfegyelmezettségre képes, nem kell féltenuünk és nem is kell többé lelkesitenünk. A választás már régen el van döntve. Minden polgár számolt önmagával és saját maga számára megoldotta a nagy problémát. Volt ideje elég: nem ez az utolsó néhány nap, hanem az elmúlt utolsó tíz esztendő. Egy évtized alatt megtanulhatta minden nagyváradai ember, a ki édesanyjával magyarul beszámíthat s jobb jövőjét nem is szél, hogy csak saját erejére várhatja mástól, mint testvéreitől. Ez a jobb jövő minden kinek a homlokára van írva. Tömegesen vonulnak fel a szavazók és habár a választás

titkos, mégis kétségtelennek látszik a hangulatból, a nagyszerű lelkesedésből a civilizált állampolgárokhoz méltó nyugalomból, hogy a harcból a Magyar Párt lobogója győztesen kerül ki.

Kilenc óra felé majdnem tavaszi melegséggel kisütött a nap és a verőfényes idő csak fokozza a hangulat emelkedé-

sét és a jókedvet, a bizalmat és lelkesedést. Ez a verőfényes, enyhe téli nap szimbolizálja a magyarság jobb jövőjének. Minden választó polgár érzi ezt és siet a győzelmet minél fényesebbé és minél imponánsabbá varázsolni.

A választás minden kerületben pontosan reggel nyolc órakor kezdődött meg.

A városháza előtt

Ötszáz méteres körzetben néhány katonai cirkál. A lépcsőházban ismét egy pár katonai és a nagy tanács ülésterme előtt áll a „tömeg”, amely reggel kilenc órakor még csak tíz ember. Különböző praktikus módszerrel szerviozzák a szavazókat tizenkettes csoportokba; amint az egyik tizenkettes csoport bement a szavazóhelyiségbe, azonnal következik a másik tizenkettő. Ebben az ütemben reggel kilenc órára a városházán pár pernyi időre elfogytak a szavazók.

Kilenc óráig 217 ember szavazott le

és a két-három perces kényszerű szünet után most már rendszeren felgyülemlelenek turnusokban a szavazók és nagyszerű gyorsasággal pereg le a szavazás, Matei György dr. táblabíró vezényletével, aki a városházán az elnöki tisztet tölti be. Itt különben az első szavazatot dr. Matei György adta le, a második szavazó Giszfeld Antal volt, a Dolgozók Blokkjának bizalmi. A Magyar Pártot ebben a szejekióban dr. Fehér Márton és dr. Hunya Benedek, dr. Faragó Viktor ügyvédek képviselik, a nemzeti parasztpárt bizalmi dr. Kiss Döme. Érdekes, hogy a liberálisoknak és az averescanusoknak még bizalmiuk sincs ebben a körzetben. De a jelek szerint szinte felesleges is. Incidens nem zavarja a szavazásokat, gyorsaság, pontosság, rend mindenütt és csak kedves, derűs momentum ingerli neve-

tésre az embereket, — az, amikor dr. Matei elnök rászól egy szavazóra, aki kalapját fenn tartja:

— *Kérem, tegye le a kalapját, mert ez olyan hely most mint egy templom!*

Erre az, akire rászóltak, ijedten emeli a kalapját, ugyanakkor egy másik szavazó gyorsan felteszi. Ez cionista szavazó volt. Természetesen vele is levették a kalapot.

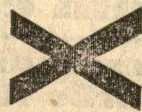
A zsidó liceum

nagytermében Vitian törvényszéki bíró az elnök. A Magyar Párt bizalmi emberei Völgyi Gábor dr. és Thury Kálmán dr. Abban a pillanatban, amikor a szavazást megnyitják, már 400 ember várakozik teljes tevékenységben és rendben a kapunál. Az első szavazó: Koller Gusztáv köszöri. Tizenkettes turnusokban bocsájtják az urnák elé a választókat és az első szavazók között vannak Tatu Miklós városi tanácsos és Czifra Kálmán nyugalmazott főispán is.

A Ritoók Zsigmond-utcai

választási körzet előtt a választás megkezdésekor már imponáló tömeg gyűlt össze.

Országos Magyar Párt

**Közös sorban hú magyarok!
Szorzójelre szavazzatok!**

zans tömeg várakozott. Itt és mindenütt a legnagyobb rend és nyugalom. Rosca főhadnagy, a karhatalmi osztag vezetője, a legnagyobb megelégedéssel állapítja meg, hogy a karhatalom a szavazó közönség szolgálatára van, megmutatja a szavazó polgároknak az utat, amerre menniük kell és készséggel megad mindenféle felvilágosítást.

A választást itt Moldovan Gyula dr. táblabíró, a nagyvárad-városi járásbíró elnöke vezeti. A Magyar Párt bizalmi emberei: Pap Sándor és Krüger Károly. Itt is tizenkettes turnusokban sorakoznak az urnák elé a választók. A választási elnök mindenkit kioktat és éberen vigyáz arra, hogy tévedések és félreértések ne történjenek. De erre alig van szükség: az intelligens választó polgárok mondhatni: rutinnal teljesítik alkotmányos kötelességüket. Az első szavazó itt Horváthy Gyula dr., utána mindjárt Domokos táblabíró és Fildan Emil dr. főügyész következnek.

A Kolozsvári-uton,

a nyolcadik választási körzetben Tripsó Sándor bíró vezeti a választást. A Magyar Párt bizalmi emberei: Kovács Gábor, Kiss Ernő és Banosik János. Reggel 8 órakor pontosan kezdődik a szavazás, itt is több száz ember jelent meg a szavazás kezdetén. Gyors ütemben, minden incidens nélkül folyik az aktus. Az első szavazó Tarsoy Vince velencei polgár. Itt szavazott le Halász Gyula, a váradvelenceiek népszerű plébánosa is.

Reggel 9 óráig már 205 szavazatot adtak itt le. Egyetlen incidens sem történt, egyetlen szavazatot sem utasítottak vissza.

(Tudósítás folytatása a 7-ik oldalon.)

Színház, színészek, színésznők

Ugy látszik, már Budapest is Janovicstól tanul, mert a kolozsvári és nagyváradai Farkas-előadások után a pesti Magyar-színház is megrendezte a Molnár-reprizt. Az illusztris szerző Berlinben hallotta meg a nagy eseményt, ahol felesége, Darvas Lili az Olympiát víszli éppen estéről-estére sikerre. Ez azonban nem zavarhatta Molnár Ferencet, aki monoklit vágott a szemébe és meg sem állt a pesti Fészek klubbig.

A Fészekben aztán a repriz másnapján Molnár Ferenc, Komjáthy Károly, az éppen Pésztén tartózkodó kitűnő zenészszerző-karmester fültanúsága szerint a következőképp adta elő az újból felbukkant Farkas történetét:

— Képzeljétek el, Budapest reggel 1500 ember azzal ébred, hogy ma van a Farkas előadása. Ez az 1500 ember már napokkal előbb megváltotta a jegyét s most idegesen siet be a hivatalába, a kereskedésbe, a gyárba, persze nem a gyalupad mellé, hanem az igazgatósági fotőjbe, persze. Az 1500 ember délben idegesen ebédel, a feleségétől még valami parancsot kap, küldjön pudert, párfümmöt, szőljön be a szabónőnek, holott magának is borbélyhoz kell még menni, frak-

kot kell vasaltatni, izgatott és ideges 1500 ember. Már fél hét van, 1500 ember szalad a telefonhoz, felhívja a taxi-állomást, ezer taxi rohan szét Pesten, hétszáz szép pesti asszony áll a tükör előtt, még egy utolsó simítás ezernégyszáz szemöldökön. A nézőtér pillanatok alatt megtelik, izgatott moraj a páholyokban, a zsölén, a karzatokon; 1500 ember remegő idegekkel a nézőtér: no most felszalad a függöny. Mélyet lélegzik 1500 ember és kijön a színpadra 4, összesen négy ember — és elrontja a hatást.

Voilà, így sikerült a Farkas repriz, igen tisztelt közönség — Budapest.

Különben, ha Komjáthy Károly elhozta ezt a bon mot, felesége, Kondor Ibi sem jöhött üres kézzel. Kondor Ibi megnézte Ábrahám Pál, a Zenebona szerzőjének második hasonló sikerű operettjét, a Verebély lányt. A kolozsvári és nagyváradai Verebély lány sokat tapsolt a pesti Verebély-lánynak és azt hisszük, a pesti bátorsággal adhatja vissza a vizitet Nagyváradon — január második hetében, amikor a legnagyobb sláger nálunk is színre kerül.

Azért januárban, mert tessék bucsuzni, januárig nem látjuk viszont az operettet. Akkor aztán eljátszák az Eltörött a hegedűm-et is, Zerkovitz nagy zenés játékát, amely sikereiben a Verebély lánnyal vetekszik. Tudom, hogy ez rossz hír, bucsut venni Karácsonyi Ittől, Kondortól, Kun Magdától, Beteghtől, no meg Solyom Győzőtől, no de mit csináljunk. Attól félek, hogy a hegedűnél hamarabb eltörik a mécses...

No de tessék vigasztalódni, mert van még meleg kabát és meleg sziv. Csak hallgassák meg ezt a történetet.

Janovics igazgató leszáll Kolozsváron a színház előtt autójáról, Nagyváradról jött és dörzsölgeti a kezét. No mert hideg volt, azért. Ott sétál a színház előtt Stoll Béla, aki mélyet köszön:

— Alá-za-tos szolgáló-jadi-aktorur! — Elharapta a szavakat, mert vacogott a foga abban a kolozsvári fagyban, amelyhez a nagyváradai ájjer valóságos Riviera.

— Hát maga miért nem vesz fel télikabátot, miért járál itt felöltőben? — harsogott rá a direktor.

— Azért kérem direktor ur — felelte szerényen Stoll Béla, — mert 30 éve vagyok színész, de még sohasem volt télikabátom. Janovics hangja megenyhült.

— No jöjjön majd fel az irodába! — dörögte oda Stollnak, akinek még fogalma sem volt, vajjon milyen szándékból hivatja „a Janovics-művek” nagyhatalmu igazgatója. A mire Stoll felment, az iroda már megkapta a megbízást és Stoll Béla kapott egy jó vastag szőrmés, barna városi bundát. Harminc éves színészkedés után — az első télikabátot.

Rip Van.

Anna Karenina

Külföldi

BUTOROK

háló, ebédlő, uri szobák alkalmi el-
árusítása 1031

hallatlan

olcsó árban

Waldnernerél

Nic. Jorga (Zöldfa-utca) 19

Kisérte

Atöröklés átka
Heyman-szinkör

Vászon, schiffon és damaszt

legolcsóbban beszerezhetők

1050

Wittráel Vilmos-nál

Str. Avram Iancu (volt Kossuth-utca) 2.

Gyári lerakat

Gyári árak!

Heyman-szinkör

Ma és holnap:

Kisérte

Atöröklés átka

Pályadíjat nyert film

Marcella Albani, Carl de Vogt

Péntektől:

Anna Karenina

Folsztoj regényének filmváltozata
Greta Garbó — John Gilbert

Apolló mozgósínház

Szerdán utoljára!

Rejtélyes
hatalom

Orosz főurak drámája az emigrációban.

Főszereplők: Suzy Vernon,
Henri Stuart, Walter Rilla és
Michael Bohnen.

Ezt megelőzi egy kitűnő burleszk.

Holnaptól kezdve szenzáció és premier

Ádám és Éva

A családi élet
görbe tükré

Kaca János vígjáték.

Filmpalace

Ma utoljára!

Palais
de Dans

A főszerepben: NORMA SHEARER

A színpadon fellép:

Bessy és Eugenio

táncospár!

Holnap először!

Aki szerencsés
a nőknél

Astay Vilmával

Fontos okmányok a szalmazsákban

Egyszerű külvárosi asszony, Teodan Dominica, jelentkezett tegnap az államrendőrség, a szolgálatos tiszténél. A fiatal asszony elmondotta, hogy a Köblös-telepen a közművek napokban kivett magának egy szobát albérlésbe. Amikor az ágyban levő szalmazsákot fel akarta frissíteni és a régi szalmát kiszórta, a szalmazsákban különböző írástok kerültek elő. Teodan Dominica át is nyújtotta a rendőrtisztnek a szalma között talált okmányokat, amelyek Bendea Tódor nevére voltak kiállítva.

Miután nem lehetetlen, hogy Bendea Tódor okmányai bünyös uton kerültek a szalmazsákba, — az államrendőrség büntügyi osztálya bevezette a nyomozást.

MOZI

APOLLÓ MOZGÓ MŰSORA:

Szerdán utoljára: Rejtélyes hatalom.

Holnaptól kezdve: Ádám és Éva, vígjáték.

HEYMAN-SZINKÖR HETI MŰSORA (Telefon 29.)

Szerda, csütörtök: Kisérte.

Péntek: Nagy premier: Anna Karenina. Mérsékelt emelt helyárakkal! Kedvezményes, bérlet- és szabadjegyek nem érvényesek!

FILMPALACE MŰSORA:

Szerda: „Palais de Dans”.

Fellép: Bessy és Eugenio táncospár.

Csütörtök: „Aki szerencsés a nőknél”.

Jön: „SAXOPHON SUSY”. A szezon legnagyobb attrakciója. A londoni Savoy jazz-band kíséretével! Elővételi pénztár!

PASSAGE MOZGÓ MŰSORA

15 és 8 lejes helyárak.

Szerda: Lyon Lea.

Jön: „Rapa-Nui kincse”.

Petrovici cukorkagyár

Str. Alexandri 28. szám alatt detail eladásra is berendezkedett, hol kizárólag friss csokoládék és bonbonok lesznek forgalomba hozva. 1034

Kisérte Atöröklés átka Heyman-szinkör

Csak 8 napig

Ieri és női hírlaplát
50 leleri alattiassa át
Klein Simonnál

Str. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 7-b
Sas-palota

Az állam rekompenzálta Nagyváradot a kisajátított földekért

Felháborító önkénnyel járt el az agrárbizottság a várossal szemben

Nagyvárad városát 1922-ben végzetesnek látszó csapás érte. Egy földrengés nem végezhetett volna nagyobb pusztítást, mint az agrártörvény buzgóvérű végrehajtó bizottsága, amely ennek az egykor ragyogó perspektívájú városnak minden terjeszkedési, építési és disztitési lehetőségét is romba döntötte. Az igen tisztelt agrárbizottság — lehet, 51 valószínű, hogy a kormány intencióinak megfelelően járt el — Nagyvárad belsejében és periferiáján nem kevesebb, mint hétésszáz hold, óriási kiterjedésű földterületet és parcellát sajátított ki az állam részére. Nem kell magyarázni, hogy mit jelent ez? Különös szerencse a szerencsétlenségben, hogy az állam nem építkezett a kisajátítások fölött. A város képe nagyon beteges színűre változott volna, miután az állami építkezések stílusába, kiviteli módozataiba a városnak semminemű beleszólása nincsen. Hál istennek, nem történt semmi nagyobb baj az ijedségen és az aggodalman kívül. A város vezetőségeinek energikus akciója, amely a lehetetlen helyzet megváltoztatására irányult, végre sikerre vezetett. Talán az elsorvasztó politikát találták elavultnak az illetékesek, vagy az érvek ereje győzött, mindenestre, örömdetes ami történt, és el kell ismerünk, hogy a siker oroszlanrészre a mult városi állandó választmányt illeti meg. A földművelésügyi miniszterium eddig hatszáztizennégy holdat adott vissza a városnak az elvett hétszázból.

A miniszter döntéséről szóló leirat a mult héten érkezett meg Nagyváradra. A comisia interimare legutóbbi ülésén került napirendre a nagyjelentőségű esemény, amelyet Popa Mihály, a gazdasági ügyosztály érdemes főnöke, az ügy legalaposabb ismerője, tárt föl. Popa Mihály röviden vázolta az állandó választmány tárgyalásait a miniszteriummal, majd elmondotta, hogy a miniszterium a kisajátított földek helyett részben városi, részben állami és magánosoktól kisajátított területek rezerváiból juttatott most hatszáztizennégy holdat vissza a városnak.

A város terjeszkedési célokra, legelőnek és temető céljaira kapott egyelőre földet, de remélhető, hogy további rekompenzációk is következnek.

Egyedül a város határában levő Szálkapusztából 212 holdat kapott a város. Ennek a földnek holdja 50 ezer leit ér.

Nagyobb terület jutott a tervbevett új temetőnek a Szent János felé vezető út mellett, tekintettel arra, hogy az olasz temető már megtelt és a határon kívül kénytelenek temetkezni a szegények. Összénél mintegy 80 holdat és Váradvelence közelében 100 holdat kapott a város.

A bihari hágónál terjeszkedési célokra a város földjéből egyelőre 7 holdat adtak vissza. Ezenkívül eljárás folyik még mintegy 300 hold érdekében, remélhetőleg hasonló sikerrel.

Csökken Nagyváradon a járványos megbetegedések száma

Hosszu hónapok kétségbeejtő bizonytalansága után, végre némi remény: a várad járványos betegek száma egyik hétről a másikra, lényegesen megcsappant. Legutóbb még közel 100 sárlachos beteg volt a várad járványkórházban,

ezzel szemben ma a tisztifőorvosi hivatalban vezetett nyilvántartás szerint, mindössze

75 sárlachos beteg van Váradon.

A tisztifőorvosi hivatalban általános megnyugvást keltett a sárlachos megbetegedések csökkenése és minden remény megvan rá, hogy a betegségek száma folytonosan apadni fog. A főorvosi hivatal véleménye szerint, föltétlen hatással volt a járványos betegségek apadására az a körülmény, hogy a járványkórházban megfelelő hely állott rendelkezésre és mindenkit el tudtak helyezni.

Hasonló a helyzet a tifuszos megbetegedéseknél is. Az a néhány eset, ami előfordult, általában igen enyhe lefolyású.

parcellát ölelt még anyai keblére.

Természetesen, a város gazdasági ügyosztálya erélyesen folytatja a tárgyalásokat a miniszteriummal, hogy ezeket a megdöbbentő adatokat is eliminálják. De ugyilátszik, csak kárpótlásról lehet szó. Az eredeti kisajátításokkal nagy tervei lehetnek az államnak. Vajon mik ezek a tervek? Talán bizony állami építkezésről van szó? Milyen elragadó. Munkát akarnak adni az iparosoknak és munkanélkülieknek. Istenuccse derék dolog, bármennyire is aggasztó esztétikai szempontból. Azonban ne menjünk ilyen messzire. Maradjunk csak a városonál. Félünk, hogy mind a hatszáztizennégy hold temetője lesz vízbeftult terveknek és halvaszületett ideáknak. Kivéve azt a kisebb területet, amely amugy is temetőnek van szánva.

Az apróíószág ára újból emelkedett a várad piacon

A rendőrség erélyes föllépéssel igyekszik megakadályozni a visszaéléseket

A piaci árak Nagyváradon — különösen az apróíószágé, összehasonlítva az elmúlt heti árakkal — *tegnap némi emelkedést mutattak.* Annál érthetlenebb ez, mert tegnap nagyvásár is volt és így sokkal nagyobb készlet volt, mint más hetipiacokon. Az árak emelkedése ilyenformán

teljesen indokolatlannak látszott.

Épen ezért a piaci rendőrség fokozottabb ellenőrző szemlét rendezett. A rendőrség határozott és erélyes, mind amellett kifogástalanul tapintatos fellépésének 10 óra után, — de még a piac ideje alatt — meg volt a kívánt eredménye.

A felhajtott árak hirtelen leszálltak

és aki véletlenül később vásárolt, az sokkal olcsóbban vehetett, mint a korai piaci látogatók.

Beszélgettünk a piaci rendőrség vezetőjével, aki kijelentette előttünk, hogy bár a hirtelen áremelkedés váratlanul érte, nagyobb baj mégsem származhatott. A rendőrség ugyanis hamarosan megtisztította a piacot az oda betolakodó viszontelárusítóktól, mire az árak önmaguktól nyomban esni kezdtek.

Kijelentette még a piaci rendőrség főnöke, hogy az ilyen árdragitokról nyilvántartást fognak készíteni és másodszori tettenérés esetén, már a maximális bírságot fogják alkalmazni velük szemben.

KARÁCSONYRA

még az eddiginél is

JÓVAL OLCSÓBBAN

árusítom ki raktáramat, mert üzletemet teljesen feloszlatom.

A vevő közönség saját érdekében nálam vásároljon

SPITZER BÉLA

női divat konfekció és fehérnemű áruháza

Passage-mozgó

8 és 15 leies helyárak!

Bródy Sándor szindarabja

Lyon Lea

Ivan Mosjoukine, Mary Philbin
A premieren kicenzurázott részek is láthatók!

Jón!

Jón!

Rapa-Nul kincse

Nagy kalandorfilm!

Legujabb Borsalino kalap béléssel 900 lei Hollósnál

AZ ESTILAP PANASZKÖNYVE

Egy kenyérárus rokkant lakikáltsága a hatóságokhoz

Igen tisztelt szerkesztő ur! Mint szanitéc rukkoltam be katonának a világháborúban és az első vonalban küzdöttem mindaddig, amíg olyan súlyos sebet nem kaptam, hogy ez majdnem az életembe került. Rokkanttá váltam és hosszú éveken keresztül, a legnagyobb nyomort szenvedtem át tehetetlenül. A rajvonásban harc közben ismerkedtem meg egy pékmesterrel, aki, mint egyszerű katona, harcolt és megsebesült. Én voltam az első aki neki önfeláldozóan segítséget nyújtottam. Ez a pékmester, ez a katona kórházba került és aztán többet nem is találkoztunk. De, azért ő nem felejtett el engem és hálás maradt, mert az elvérzéstől megmentettem. Most, tavasszal, hosszú-hosszu évek után, találkoztunk és fölismertük egymást. Én elpanaszoltam nyomoromat, mire a derék ember segítő jóbort nyújtott nekem. Egy kis pékfiókot rendezett be a számomra, hogy ottan becsületes megélhetést találjak. Üzletem rosszul ment és magam is azt a panaszt vallom, amit becses lapjában már több, hozzám hasonló sorsu, kisember vallott: hogy a gazdag nagy cégek azzal, hogy engedélytelenül kenyér- és pékárukat szolgálnak ki vásárlók számára, veszélyeztetik a mi existenciánkat. Az Estilap mindig támogatta a kis embereket ba-

jukban, most kérem, ne vonják meg szerény kérésem előtt lapjuk hasábjait és engedjék meg, hogy a hatóságokhoz forduljak oltalomért. Mert nem lehet az, hogy a kisemberek érdekeit nem tekinti senki és pré-

dák legyünk a kapzsi gazdagokkal szemben. Vonják meg a péksütemények forgalombahozását azoktól, akiknek — és elsősorban a fűszerekről beszélünk — erre törvényadta joguk nincsen.

Fogadja szerkesztő ur hálás köszönete kifejezését egy rokkantnak, akinek kenyere a kenyér volna.

Boldog a Mária királyné-téri adófizető, mert ingyen hallgathatja a kávéházi zenét

Érdekes adófelfolyamodást tárgyalt tegnap az ítélőtábla II. szekciója Ille Andor dr. elnöke alatt.

A felfolyamodást özv. Grunwald Hermanné, a Mária-királyné (v. Bémer)-tér 3. számú ház tulajdonosnője nyújtotta be. Az adókövető bizottság ugyanis 122.000 lejben állapította meg a ház adóját. De a kincstár képviselője nem elégedett meg ezzel és felebbezést adott be, amelyben kifejtette, hogy a bérleti szerződések nem ténylegesek és — most jön a csattanó — : azoknak a lakásoknak, amelyek a Bémer-térre néznek, erkélyük van,

ahonnan a bérlok élvezhetik a kávéházakból kihangzó zenét!

Igy — hangzott a kincstár képviselőjének konkluziója — méltányos, hogy több lakért fizessenek, mint más lakosok,

tehát többet is fizetnek annál, ami a szerződésben írt van tüntetve.

Az első felebbezési fórum tényleg alacsonynak találta néhány lakásnak a szerződésben levő bérét és ezért felemelte az adóalapot.

A kincstár még ezzel az emeléssel sem elégedett meg, viszont természetesen, özv. Grunwaldné is felfolyamodást jelentett be. A tábla azonban mindkét felfolyamodást elutasította.

SZÍNHÁZ

Szerda (dec. 12.) Ezüstsírály, operett-repriz, új betanulással. Karácsonyi Ili, Betegh Bébi, Tompa Béla, Ihász Aladár föllépésével. Bérlet 14. sz. C) bérlet. Sorozatszám 95.

— A bérlok szíves figyelmébe. Nagyon szépen kéri a színház igazgatósága azokat a mélyen tisztelt bérloket, akik a bérletösszeg második részét még nem fizették be, szíveskedjenek a titkári irodába fáradni és az esedékessé vált második részletet kiegyenlíteni.

— Ezüstsírály és Lili bárónő. A legművészebb, legtökéletesebb és legfinomabb operett-zenéjű Ezüstsírály reprize szerdán este lesz a főszerepekben Karácsonyi Ilyvel, Betegh Bébyvel, Pogány Jankával, Tompa Bélával, Ihász Aladárral, Leőwey Leóval, Réthelyi

Ödönnel. — Csütörtökön este pedig a Lili bárónő fogják főleleveníteni, ezt a mulatságos, érdekes szövegű, pompás zenéjű operettet. Mind a két előadás rendezés-bérletfolyamban.

— Bölcsődal. A budapesti színházi évadnak egyik legnagyobb szenzációja volt néhány héttel ezelőtt Fodor László Bölcsődalának premierje a Vigszínházban. A Bölcsődal a Vigszínházban igazi európai sikerre nőtt. Nagyváradon vasárnap este 9 órakor lesz a Bölcsődal premierje bérletszünetben. Hétfőn másodszor (A bérletben), kedden harmadszor (B bérletben) s szerdán negyedszer (C bérletben) adják a Bölcsődal-t. Mind a négy előadásra meg lehet már a jegyeket most váltani. A Bölcsődal az igazgató rendezésében s a következő szereposztással kerül színre: György egyetemi tanár: Mészáros Béla, Kornél, nyugalmazott huszárezredes: Tóth Elek, Mici: Székelyhidi Adrienne, Gergely: tanársegéd: Balázs Samu, Klára: Petróczy Alice, Mari mosóné: Poór Lili, János: Hoykó Ferenc, Brunéder Lőrinc: Mihályfi László, Gyermekorvos: Kemény László, Jakab: Olasz Lajos.

— Abris rózsája — éjjeli előadásban. Szombaton pont 11 órai kezdettel a diadala sikerü Abris rózsáját adják elő, rendezés helyárrakkal, kezdete 11 órakor s vége 1 óra után néhány perccel.

— Lili bárónő és Szeretlek! Csütörtökön este a Bob herceg és Gül baba szerzőjének, Huszka Jenő legszebb, legértékesebb operettje, a Lili bárónő kerül színre Karácsonyi Ilyvel, Betegh Bébyvel, Tompa Bélával, Ihász Aladárral, Leőwey Leóval a főszerepekben. Pénteken este pedig a legmulatságosabb, legváltozatosabb és legképrázatosabb párisi revüüjondságnak, a Szeretlek-nek lesz a hatodik előadása.

— Farkas és Postás-kisasszony — olcsó helyárrakkal. Szombaton délután félnégy órakor Molnár Ferenc híres, érdekfeszítő darabja, a Farkas kerül színre Poór Lilivel, Balázs Samuval, Tóth Elekkel a főszerepekben. Vasárnap délután 3 órakor pedig Lengyel Menyhért legújabb darabját, a Postás-kisasszonyt adják Poór Lilivel, Marsi Gizivel, Laczkó Arankával, Székelyhidi Adriennel, Pogány Jankával, Kemény Lászlóval, Tóth Elekkel, Mihályfival, Mészáros Bélával, Hoykóval a főszerepekben. Mind a két előadást mérsékelt helyárrakkal tartják meg.

Ádám és Éva
a legmulatságosabb film
Ma utoljára:
Rejtélyes hatalom

ROGUHE kötőde

N. Jorga (Zöldia)-utca 6.
az udvarban. 1058

Nagy karácsonyi detail árusítást rendez női, férfi és gyermek svettterekben, puloverekben, sálakban, sapkákban etc.
Gyári engross áron.

Ádám és Éva
a legmulatságosabb film

Női- és férfi kabátok, Férfi öltönyök

méret szerint is — és bármely ruházatkodási cikkek a legolcsóbban szerezhetők be

részletfizetésre
Rottenberg Márton
cégnél, Str. Nicolae Jorga 15 805

Anna Karenina

-kályhával fűt ma már a „Makk-ász” is. Ha jó kályhát akar, szerezze be már is.

10 kg. fűvel fűt egy 80 m²-es szobát 24 órán át

Leggazdaságosabb. Leghigiénikusabb. Világszabadalom. Tartóssága örökös! Tíz évi garancia!

ÁRLAPOT KÉSZSÉGGEL KÜLD:

Szántó Dezső és Fia

Oradea, Str. Mărășești 8. Telefon 4-21.

868 Városi iroda: Str. Avram Iancu 8.

Acélmező-redőnyök, Esslingen-i faredőnyök. Vasszerkezeti cikkek.

Végeladás!
Old England, Bul. Regele
Végeladás!

Üzletfelosztás!
Ferdinand 3.
Üzletfelosztás!

Hegedüs és Szemere

(Gondolatok olvasztáskor)

Most arról van szó, hogy értékeket, — amelyeknek abszolút valóságát senki — még a politikai, vagy szellemi közélet legdühösebb relativistái sem tagadták, — hogy ezeket az értékeket végre kiemeljük magunk közül. Most arról van szó, hogy az energiáknak az alkotó levezetés, kiélés lehetőségét megadjuk, — függetlenül attól, hogyan helyezkedik el a két valeur egymáshoz viszonyítva az értékek végtelen skáláján... Alkalmi közös nevező van itt, amelyet magával hozott, összehozott a történelmi fordulat...

"The right men on the right place": megfelelő emberek megfelelő helyen! — ezt az öreg angol axiómát szentesíti ma Bihar megye magyarsága, amikor Hegedüs Nándort beküldi a törvényhozás házába az igazán magasabb értelemben vett politikai érdekek védőjéül. És az angol bölcsesség sok évszázados sarkigazságának csillaga vezeti majd egy hét múlva a kereskedelmi kamarákat, amikor Szemere Miklósról bizzák, hogy a törvényhozás „érett testületében” a gazdasági életet képviselje.

A népkisebbségi érdekek határán innen minden magyar — és a kisebbségi érdekek határán túl mindenkinek, a ki a demokrácia és a parlamentarizmus akut válsága miatt aggodva néz a jövő elé, szolgáljon némi vigaszul az, hogy Hegedüs Nándor és a kevés hegédüsándorok, Szemere Miklós és a kevés szemeremiklósok végre helyet kapnak a parlamentben. Mert azok is, akik a népkisebbségi sors perspektívájából nézik a politikai élet alakulásait, meg azok is, akik „sub specie aeternitatis” szeretnek a dolgok mélyére hatolni, — egyaránt a jogos várakozás érzésével kell, hogy tudomásul vegyék azt, hogy Nagyvárad két *self-made-man*-je most egyszerre kollektív, magasabb érdekek önzetlen harcosává válik olyan felelősségteljes legmagasabb helyen is, ahová eddig eljutni, bizony legtöbbször nem az érdemeseknek adatott meg. A klasszikus demokrácia, amelyről ez utóbbi években szélső

jobb és baloldalon, sőt már a középben is, a guny, a lekicsinylés különböző árnyalataival beszéltek, — törhetetlenül hiszszük: nem sokáig kell, hogy várjon immár a rehabilitációra.

A juszticiamordot, amit a huszadik század a minden hatalom forrása: a népuralom ellen elkövetett akkor, amikor a népből feltörő tiszta, abszolút értékeket, nemzeti, felekezeti, vagy osztály-színük miatt kiteljesedni nem engedte, — ezt a juszticiamordot jóvátenni emberebb emberi és hálás feladat lehetne a népkisebbségek számára! És hogyan tölthetné be jobban a népkisebbség ezt a feladatot, mint úgy, ha magából is első sorban azt adja, ami az igazi értékek mérleg-serpenyőjében megmérgetett és súlyosnak találtatott!

Mert abban a látomásában, a melyet a józan ész apokaliptikusának lehetne nevezni: a „Nyílt összeesküvés”-ben H. G. Wells egy kisebbségtől várja az emberiség lelke jobbik felének életre-tetrekeltetését, az új társadalom felépítését. Azét a társadalomét, amely a fejlődés örök és feltartóztathatatlan ritmusában végre emberi létet biztosít minden embernek, — a horogkereszt ultraszovinizmusának és az ötagú csillag osztálygyűlöletének fanatikus és ve-

szélyes tulzása nélkül. Eppen ezért Wells hitvallásának ez a bibliája mást, mint szellemi fegyvereket nem enged ama kisebbség kezébe.

Igaz, — a minoritás, amelyről az essexi író-prófeta 1928-as hüvösszavu és mégis forrószívű „sachlich” és mégis lírának tetsző Apokalipszise szól: az a minoritás nem egy nemzeti, nem is felekezeti kisebbség. Hanem faji, nemzeti, felekezeti, vagy osztálykülönbség nélkül minden észember: minden tudós, gyáros, bankár, publicista — és akit még akartok, mindenki, akiben a szellemiekkel az éthosz megfelelő nagysága párosul.

De addig is, amíg a fajisághoz és az osztályhoz való tartozásnak érzését valamely, ma még Wells és a wellsek által is csak homályosan látott magasabbrendű egység eszménye a kiélésnek arra a szűkebb lehetőségére nem korlátozza, ami megilleti, — vajjon addig nem a népkisebbségek-e azok az erkölcsi közületek, amelyek az új világ felépítőinek előcsapata lehetnek? Szinte minden ország népkisebbségeit aposztrófálták már úgy, mint a többségi népek megértésének hidjait és ugyan lehet-e az egyéni és nemzeti jogoknak fogékonyabb tisztelője, mint éppen a népkisebbségi polgár és maga a népkisebbség, akik már soruknál fogva is el kellett, hogy jussanak arra az etikai magas-

latra, amely a más jogainak integritásában a maga jogainak összességét is tiszteli!

Igy szélesedik ki a népkisebbség eszméje szinte földet átfogó jelentőségűvé. Így természetes az, hogy egy népkisebbség, amelynek a tiszta jog és a tiszta erkölcs valósággal nemzettörténelmi tradíciója volt mindenkor, a szebb jövő, a jobb világ kiküzdése előtt — elfogadva a szelekció törvényének megfelelően, — Hegedüs Nándort is elküldi a csatasorba. És talán a szelekció törvényszerűségének szerencsés játéka, hogy függetlenül a politikától, kisebbséget és többséget átfogó gazdasági érdekeink képviselője csakugyan hivatott kisebbségének: Szemere Miklósnak kezébe kerül.

A klasszikus demokrácia így diadalmaskodik szellemi értékeivel. A népkisebbségi publicista lenyűgöző talentumával, pozitív tudásának vertikális és horizontális kiterjedtségével, — a bankvezér pedig produktív készségével, termelést iniciáló ötletességével, minden shylocki kicsinyességtől való mentességével — távol, persze, minden politikumtól — így nemesedik — tul a mandátumon, amit az őszinte bizalom nekik juttat — egy kisebbség jobb jövőjének, a jobb világért wellsi-apokaliptikus látomás szerint küzdő embertípus előfutárának szimbólumává...

Erdős Iván.

A jövő évben feltétlenül életbeléptetik Nagyváradon az adókönyvecskét

Olteanu pénzügyi adminisztrátor memoranduma a pénzügyminiszteriumhoz

Az utóbbi évek során talán kevés polgár jutott abba a szerencsés helyzetbe, hogy adóügyekkel kapcsolatosan, valami kellemetlensége ne lett volna. Kétségtelenül magában a rendszerben volt a hiba. Hiszen a háború előtti években sem valami szívesen fizette az ember az adóját. De volt egy rendszer. Mindenkinek meg volt az adókönyvecskéje és ebbe a könyvbe aztán minden fizetést pontosan bevezettek.

Az imperium változást követő évek során egyetlen toll-

vonással megsemmisítették ezt a jól bevált rendszert és helyébe jött aztán az az eljárás, hogy nyugtát állítottak ki a befizetett adóról. Az adóbehajtók megtalálták a módját annak, hogy mindig többet követeljenek annál, amennyivel az adófizető polgár valóban tartozott. Persze, volt futkosás, szaladgálás, amíg az ember be tudta igazolni a nyugtákkal, hogy mennyi a tartozása.

A „Nagyvárad Estilap” néhány héttel ezelőtt, akciót indított a mai rossz szisztéma

megváltoztatása érdekében és követeltük a pénzügyigazgatóságtól, hogy állítsa vissza az adókönyvecske rendszerét. Olteanu Sándor pénzügyigazgató a legteljesebb megértéssel

magáévá tette javaslatunkat.

Igéretet tett, hogy miután maga is érzi az adókönyvecske szükségességét, ilyen értelmű előterjesztéssel fordul a pénzügyminiszteriumhoz, abban a reményben, hogy már a jövő évben minden adófizető polgárnak lesz könyvecskéje.

Mint értesülünk, Olteanu pénzügyi adminisztrátor terjedelmes memorandumot szerkesztett. Ebben föltárta azokat a sérelmeket, amelyek Várad polgárságát adókönyvecske hiányában szinte napoként érik. A memorandum részletesen foglalkozik a mai rendszer hibáival és kéri a minisztert, hogy a felirathoz csatolt minta alapján

engedje meg az adókönyvecskék bevezetését.

A pénzügyigazgatóságon most már türelmetlenül várják a miniszterium választát, amely — remélik — kedvező lesz.

Fekete, barna, drapp és szürke színekben

Lelei 360-tól és

Fekete színben

Lelei 300-tól

1051

Treforn-, Wimpasing- és Bata-gyárművek

Reichard Dezső és Fia cégénél

1928. dec. 14. Péntek:

Anna Karenina

Tolsztoj világhírű regénye után készült filmváltozatnak ünnepélyes bemutatója a

Heyman-szinkörben

Mohón számítgatja

egynéhány száz vacogó, korgó gyomru kis gyermek a napokat, mikor jut el hozzájuk a nehezen várt hívás: „Jöhettek! kész a társzekérnyi téli ruha, cipő, vár rátok meleg szobákban a mindennapi meleg ebéd”. Néhány szorgoskezü uriaszszony — a Gyermekbarát Egyesület vezető hölgyei — e hó tizenhatodikán, vasárnap d. e. a kereskedelmi iskola termeiben vendégül látják és felöltöztetik a város légiónyi rongyoskái közül a legrongyosabbakat, legelhagyottabbakat. Faj- és valláskülönbőség nélkül válogatják ki kis védenceiket a legnincstelenebbekből.

Elhívja az Egylet fél 11 órára üzlettől, szórakozástól vagy meleg otthonából mindazokat, akik örülni tudnak az örömadásnak.

Szeretet-adományokat Kémény Bélánéhoz kérik küldeni, — Urj-u. 18. — lehetőleg szombat délután.

Anna Karenina

Ügyleti határidő napló

Lei 140 — 1077-1

Mégay és László

papírkereskedésében, Oradea.

Telefon: 623.

Az angol király állapota rendkívül súlyos

A walesi herceg kilenc és fél napos „versenyfutás” után tegnap este megérkezett Londonba

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: György király állapota, a legutóbb kiadott jelentés szerint, a legsúlyosabban aggasztó. Igaz, hogy az erőhanyatlás nem folytatódott, viszont a fertőzés továbbterjedése miatt a láz állandóan magas. A környezet már csak abban bíz, hogy a walesi herceg megérkezése javulást fog hozni a király állapotában.

A trónörökös walesi herceg egyébként tegnap, kedden este fél 11 órakor megérkezett a londoni Victoria-pályaudvarra. Egész Anglia lélekzetviesszfojtva leste a herceg versenyfutását, amelynek időtartama levert minden eddigi utazási rekordot. A herceg különvonata néha

óránként 120 kilométeres sebességgel

rohant. Minden más vonatot félreállítottak útjából.

Brindisibe, az olasz kikötőbe másfél óras késéssel érkezett a herceg a vihar miatt. Ezt a késést még Olaszországban helyrehozta. A Brindisi - Boulogne (francia kikötő) közti távolságot a menetrendszerűen leggyorsabb vonatknál is

14 órával hamarabb

tette meg.

Dar-es-Salamtól, a keletafrikai helytől, ahol az apja betegségéről szóló hír találta, — Londonig

kilenc és fél napig

utazott. Mindközönségesen a legszerencsésebb viszonyok közt is

17 nap kell ehhez az uthoz.

Amikor elindult Keletafrikából, 37 fokos meleget hagyott maga mögött. Európában viszont, a Szent-Gotthárd-alagutnál hóviharral küzdött vonata, Londonban pedig süti kód volt. Az országhatárokon csak addig állt vonata, amíg a

mozdonyt kicserélték. A svájci Luganóban pár percig azért állt, hogy Chamberlain külügyminisztertől átvegye a legújabb híreket.

Az angol kikötőbe, Folkestoneba este 8 óra 44 perckor érkezett meg.

Itt Baldwin miniszterelnök és egy magasrangú hivatalnok várta. Ezek köztölték vele a legújabb híreket. Azután, minden expresszvontatot félreállítva, utba indították a herceg különvonatát London felé.

A fővárosba érve, a herceg azonnal édesanyjához sietett a Buckingham palotába. Nagybeteg édesapjához valószínűleg csak ma délelőtt engedik be a walesi herceget.

HIREK

A városi taxák kivétele. A városi adóhivatal holnap, december hó 13-án megkezd az 1929. évi községi taxák kivételéhez szükséges összeírást. A városi adóhivatal közgei házról-házra, lakásról-lakásra járva, gyűjtik össze a szükséges adatokat. A város adófizetői álljanak teljes odaadással az összeíró közgek rendelkezésére és adják a valóságnak megfelelően a szükséges és kért adatokat.

Nézz meg magát A családi élel görbe lükrében Az Apollóban.

A filharmonikusok dec. 19-iki hangversenyére jegyek Vidor Manó könyvkereskedésében kaphatók (Bul. Reg. Ferd. 2.) Ugyanott jelentkeznek a tagok is helyük kiváltása végett. Tekintettel a rendkívül nagy érdeklődésre, kérjük a jegyekről kellő időben gondoskodni, mert a helyeket nem tarthatja fenn a rendezőség. Jegyek 30—100 lejért kaphatók.

Nézz meg magát A családi élel görbe lükrében Az Apollóban.

Chanuka-ünnepély a leányárvaházban. Az izr. nőegylet leányárvaháza csütörtök délután fél öt órakor tartja ünnepélyét az árvaház helyiségében Hória (Báthory)-utca s ez alkalomra az egylet minden tagját, meg az érdeklődőket szívesen látja az elnökség.

Ma utoljára:

Reményes hatalom

NE TÖRJE A FEJÉT azon, hogy hol töltsse el a SZILVESZTER-ESTÉT: a Gutenberg Dalkör nagyszabású műsorral, táncokkal egybekötött Szilveszter-estét rendez, ahol családjaival együtt a legolcsóbban és legkellemesebben fog szórakozni.

Anna Karenina

Nézz meg magát A családi élel görbe lükrében Az Apollóban.

A filharmonikusok dec. 19-iki hangversenyére jegyek Vidor Manó könyvkereskedésében kaphatók (Bul. Reg. Ferd. 2.) Ugyanott jelentkeznek a tagok is helyük kiváltása végett. Tekintettel a rendkívül nagy érdeklődésre, kérjük a jegyekről kellő időben gondoskodni, mert a helyeket nem tarthatja fenn a rendezőség. Jegyek 30—100 lejért kaphatók.

Ádám és Éva a legmulatságosabb film

Patai József dr. december 18-iki estélye. Nagy érdeklődéssel várja Nagyvárad közönsége a zsidó ifjúságnak f. hó 18-iki a Heyman-szinkörben megtartandó estélyét, melynek fényét emelni fogja Patai József dr. ismert budapesti író, a „Mult és Jövő” művészeti és irodalmi folyóirat főszerkesztőjének közreműködése. A műsor többi száma is szenzáció. Jegyek előre az Elyseé kézimunka üzletben (Reg. Ferdinand-ut.)

Die Dame karácsonyi szám 1-ső már kapható a Hegedűs Hirlapirodában.

Kereskedelmi és Iparkamara szenátorválasztása. A nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara vezetősége kéri a kamara tanácsának tagjait, hogy a Kolozsvárott f. hó 19-én tartandó kamarai szenátorválasztásokra vonatkozó szavazólapok átvételét végett a nagyvárad törvényeszk főelnökénél mielőbb jelentkezni szíveskedjenek.

Tündéruijak 1927. évi évfolyam egyes száma ára 25 lej. Kapható a Hegedűs hirlapirodában.

Kiskereskedők részére
ajándék naptárak
előnyös árban kaphatók
Mégay és László
papírkereskedésében 1077-2
Telefon 623.

Parisien Áruház feloszlik

Bulv. Reg. Ferdinand 5.

Az összes raktáron levő áruk

909

minden elfogadható árban

elárusíttatnak.

Állandó izgalmas összeszólalkozások között szavaznak a Gojdu-liceumban

A széles-utcai iskola tartja a rekordot a szavazásban

(Tudósítás eleje az 1. oldalon)

Amíg a legtöbb kerületben minden incidens nélkül, rendben és simán folyt a választás, addig

a Gojdu-liceumban

izgatott szóváltások és egymást követő heves összeszólalkozások színhelye lett. Az izgalomnak az az oka, hogy Vasilescu bíró, aki a választást vezeti

valósággal examinálja a szavazó polgárokat.

Betűzi mindenkinek a nevét és, ha valahol is tévedés van, hosszas vita indul meg a szavazatok elfogadása körül. Ez az eljárás természetesen, meglehetősen feszültté teszi a hangulatot és a Magyar Párt bizalmi emberei: Borbély dr., Vass Ödön dr és Buttykay Lajos minden alkalommal óvást emelnek a szavazás ily módon való vezetése ellen.

Ennek tulajdonítható, hogy a választás itt példátlan lassúsággal folyik. Reggel féltízkor, amikor más kerületekben a leadott szavazatok száma már háromszáz körül jár,

a Gojdu-liceumban még alig szavaztak le harmincan.

Pedig nagy tömeg várazkodik az iskola épülete előtt és semmiképpen sem veszi el türelmét az ácsorgás ellenére sem.

A választási elnök eljárása ellen a központi választási elnökhöz fordulnak orvoslásért. Ebben a kerületben az első szavazók: Sándor Béla, Weisz Ottó és Löblé László dr voltak.

Sokkal gyorsabban és simábban ment a választás

a Széles-utcai iskolában

itt példás rend, fegyelem uralkodik. Egemást követik a tanusok és

11 óra tájban már 410 szavazatot adtak le.

Ez a kerület rekordot ért el. Nem is volt semmi incidens; egyetlen szavazatot sem utasítottak vissza. Orbán Mihály bíró, a választás elnöke néhány szóval oktatja ki a szavazókat, akik rendben és simán adják le voksukat.

A Magyar Párt emberei Kovács István, Emődi János, Popity János dr és Korcsmáros László. Az első szavazó Varga Lajos volt; itt adta le szavazatát Dumitriu táblaelnök is.

A tüzoltó laktanyában

jelentékeny számú szavazó áll. A katonák minden zavaró erőszakosság nélkül tanusokká osztják be őket. Egy tanús áll közvetlenül a szavazóhelyiség bejárata előtt és a kapu előtt

ismét tizenkét ember, amely rögtön következni fog. Ez a módszer egészen meggyorsította a szavazást, reggel kilencig a tüzoltó laktanyában is

229 ember adta le szavazatát.

Itt az elnök Hart járásbíró, aki fiatalos agilitással ügyel és dirigál. A tüzoltó laktanya első szavazója Jakab Imre tüzoltó volt. A Magyar Pártot ebben a szavazó helyiségben Csanda Endre gyógyszerész és Löwenstein Zsigmond képviselik. A nemzeti párt bizalmi dr Martha Sava, a cionistáké dr Weiman Izsó. Itt foglalatosko-

dik Negulescu Athanáz, volt vezérkari ezredes is, aki a liberálisokat képviseli. A szavazatok összeszámlálásánál a szavazókból, előreláthatólag nem sok dolga lesz. Ebben a körletben szavazott le Nussbaum Sámuel, az orthodoxok elnöke és itt szavazott Kiss Dávid is, egyike a legöregebb nagyváradi szavazóknak, aki jóval kilenc óra előtt megjelent, hogy eleget tegyen polgári kötelességének. A tüzoltó laktanyában adták le szavazatukat a kereskedelmi iskola igazgatója, Schuszték Adolf és tanárai: Kursinszky Kálmán és Kerekes Manó.

A megyében

a tegnapi nap minden incidens nélkül, nyugodtan telt el. Ma kora hajnalban még egészen sötétben megindult a népvándorlás az egyes falvakból a választási székhelyek felé. Reggel nyolc órakor mindenütt kezdetét vette a szavazás.

Bihar községben, ahol a választást Urszinyi dr bíró vezeti, a Magyar Párt bizalmi emberei Tóth László és Darabont Ferenc, meglepetéssel konstatálják, hogy az éjszaka folyamán a község háza falát nemzeti parasztpárti plakátokkal ragasztották tele. Tiltakoz-

nak természetesen ez ellen, mert a törvény ezt határozottan tiltja. Urszinyi választási elnök már éppen intézkedni akar, amikor egy Pop nevű volt perceptor közbelép és erőlyes hangon követeli, hogy a nemzeti parasztpárt plakátjait hagyják a község háza falán. Ez a Pop ur nem ismeretlen az újságolvasó közönség előtt. Kalandját, amely az elmúlt télen történt vele, mindenki ismeri: Nagyösszegű készpénzt hozott be Váradra és utközben valahogy elvesztette ezt a számköböt.

LEGUJABB

Déli tizenkét órakor

A szavazatok állása Nagyváradon a következő:

I. (Ritoók Zsigm.-u.)	700
II. (Széles-utca)	710
III. (Szilágyi D.-u.)	620
IV. (Városháza)	700
V. (Vitéz-utca)	500
VI. (Tüzoltó-lakt.)	480
VII. (Gojdu liceum)	150 (?)
VIII. (Kelezsvari-u.)	680

Összesen: 4540

Feltűnő a Gojdu-liceumban a szavazatok számának csekélyisége, ami egyedül Vasilescu bíró turbulenciájának tulajdonítható.

A szavazás különben fokozódó lelkesedéssel és gyorsasággal folyik tovább és minden jel arra mutat, hogy tizenkétezer szavazatot fognak Nagyváradon leadni.

Az országban

Az ország minden részében szintén nagy lelkesedéssel és teljes erővel folyik a választás. A délelőtti órákban incidensről sehonnán sem érkezett hír. A választók eddig sohasem tapasztalt tömegekben vonulnak az urnák elé.

Különösen nagy a lelkesedés a Székelyföldön, amelynek magyarsága páratlan,

csodás buzgalommal fáradozik a Magyar Párt teljes győzelmén.

Bukarestben

az egész város a választás izgalmas hangulata alatt áll. Óriási tömegek tolonganak az utcákon, plakátözönök árasztják el a várost és az agitáció hevesen folyik. Összetűzések sehol sem voltak.

Lemond a jugoszláv kormány

— Az Estilap eredeti távirata —

Zágrábból jelentik: A közoktatásügyi miniszter a sajtó előtt kijelentette, hogy a jugoszláv kormány a költségvetés elintézése után lemond és átadja helyét egy semleges kormánynak. Ez a semleges alakulat vezeti le az új választásokat.

A Magyar Párt bizalmiférfiai nem hagyják magukat. A paritás kedvéért követelik, hogy a Magyar Párt plakátjait is függeszték ki a nemzeti párti falragaszok mellé. Heves szóváltás: az eredmény az, hogy intézkedésért a központi választási elnökhöz telefonálnak.

A szavazás egyébként itt is rendben és nyugalommal folyik. Bihar község zsúfolásig megtelt a környékből beözönlő szavazókkal.

Nagyszalontán

két kerületben folyik a szavazás, szintén a legnagyobb rendben. Incidens sehol sem volt. 11 óráig közel ezer szavazatot adtak le. Minthogy Szalontán összesen 3966 szavazó van, egészen bizonyos, hogy a választásokat még az est folyamán be fogják fejezni és az eredmény éjszaka már ismertes lesz.

A Magyar Párt hangulata nagyon lelkes és a magyar-párti szavazók nagy tömegekben vonulnak fel a szavazó helyiségekbe.

LETARTÓZTATTAK A VÁRADI DOLGOZÓK BLOKKJÁNAK ÖT AGITÁTORÁT

Az élesdi csendőrség tegnap négy, a köröstarjáni őrs pedig egy agitátort tartóztatott le, akik a Dolgozók Blokkjának érdekében dolgoztak és röpiratokat osztogattak. A letartóztatott agitátorokat behozták az ügyészségre.

Mereskovszkij

munkáinak 14 kötetes diszkiadása. Kiállítása békenívó. Kiváló esztétikusok csonkítatlan fordítása. A nagy író javamunkái:

Leonardo da Vinci
Nagy Péter
Julianus Apostala
Örök utilársaink
Vele vagy ellene
Napoleon stb. stb.

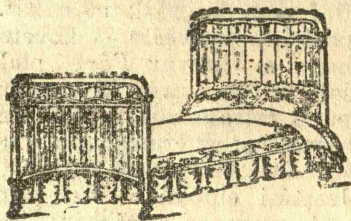
350 oldalas könyv aranyozott vászonkötésben
60 lei

Rendes bolti ára eddig volt 210, most 60 lei
Havonként 2 kötet könyv jelenik meg, ára 120 lei

DANTE RADAS

Kapható a
Hegedűs Hirlapirodában

* Die Dame karácsonyi szám
1-ső már kapható a Hegedűs Hirlapirodában.

Vas- és rézbutor,
mosdóasztal, szek-
rények gyári
lerakata

KUN Vas- és rézbutor,
mosdóasztal, szek-
rények gyári
lerakata
Avram Iancu (Kossuth-utca 3. sz.)

Meghívó!

Magán- vagy üzleti ügyekbeni utazá-
sok alkalmával

BUDAPESTEN

a legkellemesebb otthont nyújtja a
legelőnyösebb feltételek mellett a ke-
leti pályaudvar érkezési oldalával
szemben levő

Grand Hotel Park nagy- szállója

Budapest, VIII. Baross-tér 10. szám
mert

20% engedményt kap
mint ezen lap előfizetője olcsó szoba-
árainkból

10% engedményt kap
olcsó éttermi árainkból (Kittinő házi
konyha)

5 pengőt megtakarít
autótaxi költséget, mert gyalog átkelhet
egy perc alatt a pályaudvarról
Nálunk otthon érzi magát!
Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan csa-
ládi jelleg.

Saját érdeke
ezen előnyök folytán, hogy okvetle-
nül nálunk szálljon meg. Előzetes
szoba megrendelés ajánlatos.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

20 éves leány szellemes
sétapartner elfogad. Leve-
leket „Unatkozom” jelíggel
a kiadóba. 769

KIKÖLTÖZÉS miatt, ridi-
kúl, pénztárca, necessaire,
és bőröndöket nagyon ol-
csón árúsítunk. Bőráru-
ipari lerakat, Regele Fer-
dinand (Rákóczy-ut 5. sz.
(Vaiszlovich ház) 1065

Alkalmazás

INTELLIGENS németül
tudó nő délelőtti ajánlko-
zik, Vaslie Conta, Halász-
utca 27. Schwartz Rózi.
771

FIATAL minden leány
vagy asszony, ki aludni
haza tud járni, felvéte-
lik. Jelentkezni Rá-
kóczi-ut 12. III. Die-
sené. 741

SZERÉNY agényű, in-
telligens fiatalember, ki
románul ír és beszél,
felvétetik. Ajánlatokat
„Szorgalmas” jelíggel a
Hegedüs Hirlapirodába
749

FELVENNÉK cipész tanu-
lót, akár kosztál vagy fi-
zetéssel. Hilaria, Pece-utca
16, Feuerstein. 764

GYERMEK mellé intelli-
gens leány éves bizonyít-
vánnyal, esetleg nappalra
is állást keres. Ciprian Po-
rumbescu, Szentpéteri-utca
3. öv. Tiszainé. 763

DEUTSCHE lehrerin unter-
richtet erstklassig Grama-
tik, Conversation, Literatur
und Handelskorrespondenz
Angebote unter „999” an
Hegedüs Hirlapiroda. 767

ROMÁNUL beszélő gyá-
korlott csemegés segédet
felvesz Kurtág-buffet. 732

KÖZSZÜKSÉGLETI ujdón-
ságok terjesztéséhez, ma-
gánfelek látogatására ügy-
nőket keresek. Szűts
József, Ep. Ciorogariu, Uri-
utca 33. Fél 2-től fél 4-ig
772

Adás-vevés

MODELL ridikülök ele-
gáns kivitelben, olcsó ár-
ban Bőráruipari lerakat
Regele Ferdinand 5. Vaisz-
lovich-ház. 1065

ÜZEMKÉPES Adler teher-
autó kedvező feltételekkel
eladó. Sztaroveszky-u. 13.
770

UTAZOBUNDA, alig
használt, eladó. Cim a
kiadóban. 747

GARCON- vagy leányszó-
bának való butor eladó
Părăului, Patak-utca 2. 762

AZ ALANTI könyv-
sorozatokat megvételre
keresem: Shakespeare,
Schiller, Heine, Lessing
Goethe, Ibsen. Cime-
ket Hegedüs Hirlapiro-
dába kérek. 756

TÉLIKABAT, szörmével
bélvel, jó állapotban eladó
Sabina gyógyszerár, Piața
Mihai Viteazul, Nagypiac-
tér. 765

Különfélék

DÉLELŐTTI takari-
tást vállalok. Aradi-ut
28. Weinbergerné 742

SZÉPEN mosok, vasa-
lok, házakhoz ajánlko-
zom. Nagyné Vitéz-
30. 755

TALÁLTAK egy munka-
könyvet Csete Zsuzsanna
névre. Tulajdonosa átve-
heti a Hegedüs Hirlapiro-
dában. 770

ÉGY farkaskutya találtatott,
igazolt tulajdonosa átveheti.
Cim a kiadóban. 768

9 hónapos fiamat, jó helyre
kiadnám tartásba. Gyer-
mekmenhely, Meleg Ma-
riská. 766

300-400.000 lei készpénzzel

perfekt kereskedő, szervező és
irodai erő elhelyezkedést keres
vagy társulna életképes vállá-
lathoz, illetve nyitni akarna.
Részletes választ kérek a ki-
adóba „Existencia” jelíggel. 1075

Vadász & Schönfeld

bútorszövet és szőnyegáruház

új helyisége

Bul. Reg. Ferdinand 10. sz. alatt megnyílt

Ez alkalommal igen olcsó árusítást rendez bútorszövet,
szőnyeg, terítő, lakásdíszítési és kárpitos anyagokból.

A Str. Alexandri (Teleky-u.) 4. sz. fióküzletben az árusítás tovább tart változatosan!

A VÁRADI FILHARMONI- KUSOK SCHUBERT-MŰSOR- RAL KEZDIK A SZÉZONT

Az 1928. évet a világ zene-
kedelőinek nemzetközi testvé-
risége Schubert jubileumi év-
nek ünnepli, mert 100 éve an-
nak, hogy meghalt Bécsben
Franz Schubert, a zenei roman-
ticizmus legnagyobb és legtisz-
tább poétája.

Schubert általános ünneplésé-
ben kötelességszerűleg osztozik
a nagyváradi filharmóniai tár-
saság s ez évadban első sze-
replésével a nagy zeneköltő
emlékének fog hódolni.

* Francia és angol napilapok
kaphatók a Hegedüs Hirlap-
irodában.

Minden elfogadható árért vásárolhat

most a **HERBST** ékszer.
óra, brilliánt dróházában Piața Reg.
Maria (volt Bémer-lér)

Nikkelóra 200-300 lei és feljebb,
Ébresztőóra 130
Omega és Doxa órák 800-1000 és
feljebb.
Arany karóra 900-1000 „
Férfi aranyóra 3000 „
6 pár kés, villa valódi ezüst
most 1050
Női karóra 350 Lei 592

Anna Karenina

A legolcsóbb
és leghasznosabb
karácsonyi ajándék a

Kiválasztottak

15 kötetes sorozata.

G. Hauptmann: A démon
Jos. Conrad: Öregek és fiatalok
H. G. Wells: Mr. Blettsworthy
Knut Hamsun: Csavargók
Fr. Mauriac: Sorsok st. stb.
Egész vászon kötésben Lei 85.
Fűzve Lei 60.

Kapható a
Hegedüs Hirlapiroda
könyvosztályában Oradea

Sonnenfeld Adon-Lyonna i. t.

Magyar könyvujdonságok a
Hegedüs Hirlapiroda kölcsön-
könyvtárában:

Dekobra: Guruló Vénusz 4062
Hauptmann: Démon 4060
Hémond Louis: Ökölvívó 4063
Gárdonyi: Szent János-
bogárkák 4064
Kessel: Rongyos hercegek 4061
Roland Dorgeles: A szent 4058
Vautel: Vissza a paradi-
csomba 4059
Wallace: A kísértet völgye 4065
Wallace: A titokzatos mes-
ter 4066

Német könyvujdonságok:
Mann Heinrich: Eugénie 3973
Pascal Ernest: Spiel mit
der Ehe 5974
Hauptmann G.: Wanda 5975
Rosner Karl: Georg Bangs
Liebe 5976
Level M.: Die Stadt der
Diebe 5977
Höcker Oskar: Die Sonne
von St. Moritz 5978
Bentley: Der Sprung
durchs Fenster 5979

Egészséges, csinos alak

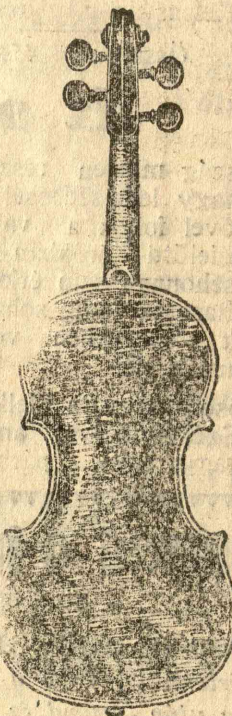
jó testtartás, szép 779-1
idomok érhetők el a

Kováts Sándornénál

(Nilgesztelep) rendelt
haskötő, melltartók által.

HEGEDÜS HIRLAPIRODA

HANGSZER OSZÁLYA

Raktáron tartja az összes létező

FÜVŐS ÉS VONOS HANGSZEREKET.
HÚROKAT, VONÓKAT ÉS MINDEN
HANGSZER KELLÉKEIT

Hegedűk, hegedű tokok, brácsák, csellók,
gitárok, kotta állványok, legjobb gyárt-
mányok, legolcsóbb árak.

Mielőtt hangszert vagy kelléket vásárol
lőjön be hozzá a LEGNAGYOBB KOTTA RAKTÁR!